

Facultat de Dret

Professor Dr. Xavier Pons Rafols

Departament de Dret i Economia Internacionals

Catedràtic de Dret Internacional Públic

Avda. Diagonal, 684
E-08034 Barcelona
Tel. 34 (9) 3-402 44 20
Fax . 34 (9) 3-402 90 49

ESQUEMES

DRET INTERNACIONAL PÚBLIC

Grup T-2

Grau en Dret

Curs acadèmic 2021-2022

I. NOCIÓ I EVOLUCIÓ HISTÒRICA DEL DRET INTERNACIONAL

ESQUEMA LLICÓ 1.

La societat internacional i el Dret Internacional.

1. La societat internacional: concepte, estructura i dinàmica.
2. Les relacions internacionals: concepte i condicions per a l'establiment d'un sistema permanent de relacions internacionals.
3. Trets característics de la societat internacional.
  - A) Universalitat.
  - B) Heterogeneïtat.
  - C) Nombre reduït de components.
  - D) Descentralització del poder polític.
  - E) Escàs grau d'integració.
4. Noció de Dret Internacional Públic.
  - A) Concepte, fonament i característiques del Dret Internacional Públic.
    - a) Relativitat.
    - b) Juridicitat.
    - c) Historicitat.
  - B) Funcions bàsiques del Dret Internacional Públic.
    - a) Garantir la coexistència (la independència).
    - b) Facilitar la cooperació (la interdependència).
5. Evolució històrica del Dret Internacional i de la societat internacional.
  - A) La creació del sistema d'Estats moderns: la Pau de Westfàlia (1648).
  - B) La revolució francesa, el Congrés de Viena i el sistema d'Estats Europeu.
  - C) La primera guerra mundial i la Societat de les Nacions.
  - E) La segona guerra mundial i la creació de l'Organització de les Nacions Unides (1945).

Manuale de referència:

- CASANOVAS O., RODRIGO, A.J., *Compendio de Derecho Internacional Público*, 10ª edición, editorial Tecnos, Madrid 2021, Temas 1 y 2.
- DÍEZ DE VELASCO, M., *Instituciones de Derecho Internacional Público*, 19ª edición, Tecnos, Madrid 2017, Capítulos 1 y 2.
- PASTOR RIDRUEJO, J.A., *Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones internacionales*, 21ª edición, Tecnos, Madrid 2017, Capítulo I.

Qüestionari d'autoavaluació:

- Per què diem que el dret és un fenomen social?
- Quan i per què es genera un sistema permanent de relacions internacionals?
- Quin són i què impliquen els trets característics de la Societat Internacional?
- Quins fets i quines condicions expliquen la formació del Dret Internacional Públic?
- Quines són les característiques fonamentals del Dret Internacional Públic?
- Què va significar la Pau de Westfàlia per la societat i pel Dret Internacional?
- Què aporta i quines tendències marca la Societat de les Nacions al Dret Internacional?
- Expliqui les reunions i documents que són antecedents immediats de la Conferència de San Francisco?
- Per què es tant rellevant la Conferència de San Francisco?

ESQUEMA LLIÇÓ 2.

La societat internacional i el Dret Internacional contemporani.

1. Caràcters específics de la societat internacional i del Dret Internacional contemporani:
  - A) Els principals factors de canvi.
    - a) La revolució socialista i l'escissió Est/Oest.
    - b) La revolució colonial i l'escissió Nord/Sud.
    - c) La revolució científicotècnica.
  - B) Nous factors que incideixen en l'estructura de la societat internacional contemporània: les transformacions més recents.
    - a) La preocupació mediambiental: el desenvolupament sostenible.
    - b) La preocupació democràtica: els drets humans i la governança global.
    - c) La globalització i la seva incidència en les relacions internacionals.
    - d) L'època de la postguerra freda i l'aparent nou ordre internacional.
    - e) L'etapa posterior a l'11 de setembre de 2001.
    - f) El plantejament de l'ordre internacional en l'era postCOVID-19.
  - C) Canvis i constants en l'evolució de la societat i del Dret Internacional.
2. El desenvolupament i les funcions de les Organitzacions Internacionals.
  - A) Etapes en el desenvolupament de les Organitzacions Internacionals.
    - a) Les unions administratives i les comissions fluvials del segle XIX.
    - b) La Societat de les Nacions primera gran Organització internacional.
    - c) L'etapa posterior a la segona guerra mundial i l'eclosió del fenomen de les Organitzacions internacionals.
  - B) Incidència de las Organitzacions internacionals en la societat internacional i en el Dret Internacional contemporani.
    - a) Les Organitzacions internacionals i els canvis en l'estructura de la societat internacional.
    - b) Les Organitzacions internacionals i els canvis en el Dret Internacional.
3. L'Organització de les Nacions Unides: idees generals.
  - A) La Carta de les Nacions Unides.
  - B) Les principals funcions i els principals òrgans de les Nacions Unides.

Manuels de referència:

- CASANOVAS O., RODRIGO, A.J., *Compendio de Derecho Internacional Público*, 10ª edición, editorial Tecnos, Madrid 2021, Temas 1 y 2.
- DíEZ DE VELASCO, M., *Instituciones de Derecho Internacional Público*, 19ª edición, editorial Tecnos, Madrid 2017, Capítulos 1 y 2.
- PASTOR RIDRUEJO, J.A., *Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones internacionales*, 21ª edición, editorial Tecnos, Madrid 2017, Capítulo I.

Qüestionari d'autoavaluació:

- Quins són els caràcters específics de la societat internacional contemporània?
- Què va significar la guerra freda en les relacions internacionals del segle XX?
- Expliqui la incidència de les Organitzacions internacionals en la societat i en el Dret Internacional contemporani?
- Per què diem que les Nacions Unides són el marc jurídic i institucional del Dret i de la societat internacional contemporània?
- Enumeri i distingeixi els propòsits i els principis de les Nacions Unides.

ESQUEMA LLICÓ 3.

Principis bàsics del Dret Internacional contemporani.

1. La formalització de valors en el Dret Internacional.
  - A) Valors incorporats al Dret Internacional contemporani.
  - B) Els principis com a reflex dels valors de la societat internacional.
2. Els propòsits de les Nacions Unides.
  - A) El manteniment de la pau i la seguretat internacionals.
  - B) El foment de les relacions d'amistat
  - C) La realització de la cooperació internacional en la solució de problemes internacionals de caràcter econòmic, social, cultural o humanitari.
  - D) Servir de centre harmonitzador dels esforços per assolir els propòsits.
3. Els principis rectors del Dret Internacional contemporani: la Carta de les Nacions Unides i la Declaració sobre els principis de Dret Internacional referents a les relacions d'amistat i a la cooperació entre els Estats.
  - A) L'article 2 de la Carta de les Nacions Unides.
  - B) Adopció i abast jurídic de la Declaració sobre els principis, continguda en la Resolució 2625 (XXV) de l'Assemblea General.
4. Estudi específic dels principis rectors del Dret Internacional contemporani: abast i contingut.
  - A) El principi de la igualtat sobirana dels Estats.
  - B) El principi de la bona fe.
  - C) El principi de l'arranjament pacífic de controvèrsies.
  - D) El principi de la prohibició de l'amenaça o ús de la força.
  - E) El principi d'assistència a les Nacions Unides.
  - F) El principi de l'autoritat de les Nacions Unides sobre els Estats no membres.
  - G) El principi de l'excepció de la jurisdicció interna dels Estats.
  - H) El principi de la no intervenció dels Estats en els afers d'altres Estats.
  - I) El principi de la cooperació pacífica entre els Estats.
  - J) El principi de la igualtat de drets i de la lliure determinació dels pobles.
5. Altres principis essencials sorgits en el Dret Internacional contemporani.

Manuale de referència:

- CASANOVAS O., RODRIGO, A.J., *Compendio de Derecho Internacional Público*, 10ª edició, editorial Tecnos, Madrid 2021, Temes 1 y 2.
- DíEZ DE VELASCO, M., *Instituciones de Derecho Internacional Público*, 19ª edició, editorial Tecnos, Madrid 2017, Capítulos 1 y 2.
- PASTOR RIDRUEJO, J.A., *Curso de Derecho Internacional Público y Organizaciones internacionales*, 21ª edició, editorial Tecnos, Madrid 2017, Capítulo I.

Qüestionari d'autoavaluació.

- Enuncii els àmbits del propòsit del manteniment de la pau i la seguretat internacional?
- Expliqui de quina manera està incorporat el desenvolupament i l'estímul dels drets humans en la Carta de les Nacions Unides.
- Quin abast jurídic té la Declaració sobre els principis continguda en la Resolució 2625 (XXV) de l'Assemblea General de les Nacions Unides?
- Expliqui quines són les excepcions al principi que prohibeix l'ús o amenaça de la força.
- Quin és l'abast i les formes d'exercici del principi de la lliure determinació dels pobles?